

НАПРѢДЪКЪ възлиза всяка Слѣбота.

Прѣдплата.

За година, вѣтръ въ Държавата 1 Турски Лира Златна. За 6 мѣсеца полов. Турски Лира. За година вѣтръ отъ Държавата 6 бѣли меджидиета. За 6 мѣсеца 3 бѣли меджидиета.

Настоятели отговарятъ за заплатата и земайтъ на 15 едно, като събератъ отъ 5 спомоществованія на горѣ.

ВѢСТНИКЪ, ЗА НАРОДНЫ, ПОЛИТИЧЕСКЫ И КНИЖЕВНЫ НОВИНЫ

Спомоществованіята почнуватъ отъ началото на всякой мѣсець.

Нашето Читалище.

Минялѣтъ недѣлк, на Врѣбинцѣ нашето тукъ Читалище, — **Българското Читалище въ Цариградъ**, едното и самото, имаме годишно събрание съ което сключаваше деветѣтъ години на сѣществование. Си п подкашаше десетѣтъ.

Жално и тъжно бѣше за всяко чувствително сърце зрѣлището което прѣдставяше на този день Читалищната зала.

На годишното това събрание, когато прѣдложеше да са прѣгледа що има да е извършило това заведение прѣзъ истекатѣтъ години, когато прѣдложеше да са избере ново Настоятелство на което да са повѣри сѣдбата на туй учрѣждение, когато отъ присѣдцето чакъль това трѣбаше да са исчерпе ново насърчаване къмъ новѣ дѣятелностъ за всички членове що сѣставятъ това тѣло, — въ тѣзи залѣ не са имѣли присѣдствующи освѣнъ, съ настоятелството заедно, дванадесетъ основателни членове, отъ записаннѣтъ едва *пидесетъ и седмъ*, и никой другъ! Неволю отворивше очи отъ туй сѣдално зрѣлище нѣи жтѣхъмы по-рѣдѣтъ къмъ еще по печалното, което прѣдставяше онова исхрубелено и вѣнвасало здание въ което са намирѣва тая зала и което носи названіето *Марска Черква въ Цариградъ*! Това сѣли които ни занимавахъ прѣди о-няніето на засѣданіето.

Прочитаньето на изложеніето отъ настоятелството, за това що е вършило прѣзъ минялѣтъ години, горчи-тъ истинны изказаны въ него, окая-тъ сѣстояніе въ което си виждаше са намирѣва заведеніето, допълняхъ вече печалнѣтъ а грознѣтъ картинѣ на зрѣлището. Намъ са прѣдставя- въ Читалището ни, не като тѣло съ пучи жизненны силы, а като ске-летъ на който обнаженнѣтъ кости на-мѣнахъ скръбно лишеніето му отъ шѣж и животъ!

Окачениата на стѣнѣтъ табличѣ имената на членовеѣ основатели рече като строгъ изобличителъ на нашето ненапрѣваніе и злобѣщо про-бѣше за нашето пропаданіе. Това не прѣдположеніе, което да можамъ развѣемъ съ по утѣшителны мысли; бѣ фактъ който не можаме да са прѣзи. Отъ 130 членове основатели оного знаяхъм нѣи при отваряніето на ова заведение, подиръ деветъ години чѣше да нѣматъ ни четиридесѣтъ!

По прѣдната недѣла нѣи присѣдству-вахъм тѣи да кажемъ, на приготвѣ-ната за погребеніето на «Благодѣ-лното Братство», а днесъ са намирахъм прѣдъ издишающѣтъ трупъ на Читалищното тѣло! Това не бѣ лѣжа. Нѣи гледяхъм какъ береше то душѣ!

Присѣдци са на избираніе Насто-телство.

Гледяхъм, и нѣмаше кого да избѣремъ! Избирахъм, и нѣмаше кой да прѣие!

Това грозно, това злокобно настоя-ще помрачаваше всякой свѣтелъ по-мѣдѣтъ къмъ едно по-утѣшително бѣ-прѣдѣтъ и нѣи неможѣхъм на този часъ да са не разразимъ прѣдъ събрѣтіята и въ тѣзи жестоко излінія на чув-ствата си.

Не смѣ народъ! Не смѣ народъ а мѣрша, Хора — дѣто нищо не чакъ да вършатъ. Всяко тежко, всяко жѣлно е за насъ! Азъ не зная, оазъ не мога, общъ е гласъ. Не знамъ, не мога, — не щемъ да работимъ за себе си съ върѣме; Само зпѣмъ, и мога, и щемъ. Единъ другъмъ зѣло, да са лѣгѣмъ... Пожеду си лѣхъ, буинѣ, топорни, и дрѣмъ. Други смѣ тихи, мирни, покорни...

НАПРѢДЪКЪ

Все пакъ тѣпчатъ кой отъ дѣто завърши Шогъ смѣ туткунъ, што не смѣ кадрни... Всякой выка: Янанъ ни е пакъ хаха, А всякому мѣрачѣтъ е разназа... Не смѣ народъ! Не смѣ народъ а мѣрша, Пакъ ще кажѣ и съ това щѣ да свѣршѣ...

Читалището ни може бы и тѣжъ го-динѣ да поживѣе, но то не ще ос-вѣнъ «мѣрца на животъ» да мине и най подиръ да са скапи и да загине ако останемъ нѣи и за напрѣдъ такъ-вызъ къмъ него, какъвто смѣ были до сега! Кой ще ни зарадва съ про-тивното?

За сега работата е че освѣнъ мѣ-ждѣющето тѣзоименно списаніе, жѣло-тѣтъ и дѣятелността на Читалището Тѣло са не проявява въ нищо друго. Можемъ ли да са надѣмъ за едно по-на добръ обрашаніе?

Злоо не е неенѣтримо. Но кой ще са прѣгече да помогне на това тѣи непристойно страждуше Тѣло?

Нека си позволимъ да възимамъ еще малко вѣрѣ въ Халтавийтъ патриотизмъ на нашѣтъ тука сѣнародницы, нека вземемъ за добръ бѣлѣтъ показаното усердіе на нѣкои отъ младѣтъ наши сѣотечественницы които прѣзъ този еще день са записажъ членове основа-тели и нека са надѣмъ че тѣ ще имѣтъ подражатели.

Вмѣсто всякой други думы за по-ощреніе къмъ това, думы бесплодно повтаряны и прѣдѣвкованы толкозъ жѣтъ, тозъ пакъ нѣи ще прѣдставимъ прѣдъ глаголивѣтъ прѣйѣтъ на сѣжителнѣтъ намъ грѣцкѣи народъ, съ който имамъ чѣстѣтъ ужъ да са надѣварѣмъ. Неговиѣтъ подобны заведеніи, рѣшеніето което показва той за тѣхното поддрѣжаніе и унапрѣдованіе, дано да ни бѣ-дахъ за угѣдѣ.

П. Р. С.

Грѣцкѣи Силлогосъ.

Ето какво расправѣ единъ отъ листѣтъ-грѣцкѣи вѣспѣнѣи за осно-ваніето и вѣрвѣзѣтъ на това учено-любиво заведение.

«На 1861, въ Цариградъ са събра-ли до тридесѣтъ души, докторы, про-фесоры, търговцы, чиновницы и имѣ-ницы та като размыслили за бѣдуше-то на народа отсѣдили че първата о-сновна нужда на туй бѣдуше е из-учаваніето и умственното развѣтие на народа спорѣдъ изискваніята и прав-ственнѣтъ пачала на днешното вѣрѣе. Заради това рѣшили и основали прѣ-вийтъ въ Цариградъ грѣцкѣи Силло-госъ подъ названіето **Филологы-ческий**.

Прѣди това учрѣженіе, такъвъзъ едно правѣственно сѣружѣваніе, на ни сама-та рѣчь Силлогосъ, подъ новѣи сп ра-зумъ не сѣ были познаты на грѣцкѣи народъ. А имало само съвѣтъ мѣстны и отъ управителенъ характеръ обще-ственны настоятелства, на които подъ многовидното и многозѣпѣтно вѣдом-ство были и училищата, имало и има върху изучителнѣтъ отдѣлъ едно над-зирателство отъ по-горнието черковно началство, което упражнявало и граж-данскѣи властъ врѣзъ народѣтъ.

Отъ 1861 до сега по подражаніе и поревнуваніе на този филологичес-кѣи Силлогосъ отворили сѣ са до петдесѣтъ комахѣтъ грѣцкѣи ученолюби-вы дружества въ турско и въ Грѣцѣи между които кѣто по именѣты са от-личаватъ Ипирското, Тракийското, Тес-салийското въ Цариградъ, (Македон-ското въ Сѣвъ и Солунъ) и др. А въ Атинѣ Дружеството за распростра-неніе на грѣцкото ученіе, Дружествѣтъ Парнасъ, Бѣронъ и др. Отъ тѣзи петдесѣтъ дружества имѣтъ и особен-но прѣдѣзначеніе извѣствѣно отъ названіята, какъвто е драматическото

дружество, мусикійското, учителиското, свещеническото, докторското и др. А освѣнъ тѣзи дружества сѣставихъ са въ турско и около тридесѣтъ уче-нолюбивы братства и читалища. Въ Грѣцѣи нѣма ученолюбивы братства, защото тамъ разносѣтъ за поддрѣжа-ніето на училищата гѣ дава публична-та и градскѣи и сѣлскы общины, а надзирателството надъ тѣхъ го има правителството чрѣзъ управителнѣтъ и мѣстнѣтъ началства. Но казина и Чи-талища има комахъ въ всякой главенъ градъ на областѣтъ, дѣто ще са каже около петдесѣтъ.

Грѣцкѣи дружества за подпомаганіе на изучаваніе сѣ са отворили сѣмо-тѣи и въ Брула, Марсѣлиа и въ Ман-честеръ; а надъ всички по-горѣ егон и по лично ученіе и по славѣи фило-логическото въ Парижъ отъ френѣи сѣ-ставено дружество за засилѣваніе на грѣцкото ученіе въ френско. Всѣцкѣи тѣи породены отъ духовно сѣ-дружѣваніе и хранены чрѣзъ споразу-мѣваніето и взаимното умственно и вѣществѣнно подпомаганіе, стоятъ са-мобытны и не подъ вліяніето на по-литическѣи властъ, защото тѣхното дѣло е мирѣтъ, и въ мирѣтъ образо-ваніето на сѣрдцето и на душѣтъ на подданика и на гражданина. Тѣхното развѣтие и напѣрѣзѣкъ сѣ извърива ти-хо и безметѣжно, чрѣзъ сѣрѣдство на добратѣ волиж, и чѣтъ бѣлѣтъ-зѣлолюбие; а първѣствувѣи при всѣцкѣи ненаписанното право което е много по-добро и по-высоко отъ написанно-то и принудителното, а тѣхното по-сланіе са касѣе не до тѣсногѣ насто-яще, но до широкѣо бѣдуше на на-рода или по-добръ на самото челове-чество. Дружественнѣтъ, братственнѣтъ и читалищнѣтъ тѣи сѣ микрографѣи или въ малѣкъ видъ прѣдставленіа на великѣи козѣмополитизмъ, а въ едрѣ-виѣтъ прѣдставленіа на духовного об-щѣніе на древнѣтъ философы, които само чрѣзъ взаимнописаніе едвамъ раз-мѣнявахъм плѣгѣтъ си, а и то рѣдко по-ради нѣваніе на сѣрѣдства за съобщѣ-ніе и най вече на печатѣтъ.

Когато е рѣчь за грѣцкѣи фило-логическѣи дружества у насъ, ако и да са е много писало вече и узѣла, не ще да е, мѣсѣмъ, изнишно и безѣдно ако са побавимъ въ този си членъ въ нѣкои сѣществѣнны подробности особенно за дванадесѣтъѣтъ дружест-веннѣтъ години 1872—1873, т. е. за седмѣиѣтъ томъ на периодическѣи не-гово списаніе.

Спорѣдъ I-ѣтъ членъ на уставѣтъ на туй дружество «цѣлѣта му е въобще обработѣваніето и распространѣваніето на ученіето въ Истокъ 1) чрѣзъ пѣ-менны и устны въ него съобщѣніа на филологическѣи и научны придирѣваніа и проучѣваніа; 2) чрѣзъ публичны сказки; 3) чрѣзъ издаваніето на те-зоименно периодическо списаніе; 4) чрѣзъ филологическѣи и научны спо-шеніа съ учебны дружества и други научны и книжовны учрѣженіа и въ Османскѣи Имперіѣ и въ чуждѣтъ страны; 5) чрѣзъ отваряніето на Пуб-личнѣтъ Библиотека, читалище и дру-жества; 6) чрѣзъ отваряніето на над-варѣваніа за распространѣніе на уче-ніето или за рѣшеніе на филологиче-скы и научны въпросы; 7) чрѣзъ под-помаганіе на безприходны училища или чрѣзъ отваряніето на новы; 8) чрѣзъ всяко друго сѣрѣдство което спо-мага къмъ цѣлъ ж на туй дружество.

Отъ тѣзи цѣлъ филологическѣи дру-жества распростра бѣлѣтъ сѣи дѣлѣтъ, обработѣваніето и распро-странѣваніето на ученіето, сирѣчь на

просвѣщеніето и на истиннѣтъ цивили-заціѣи по всѣцкѣи Истокъ, дѣто ще каже по не малко мѣста и народона-селеніа, когато послѣніето на другѣтъ грѣцкѣи учебны дружества, освѣнъ фило-логическѣи въ Парижъ, и нѣкои въ Грѣцѣи що имѣтъ широко прѣдопрѣ-дѣленіе гѣ характеризѣва и ограни-чава частното нѣи насловіе: какъвто Тракийското дружество, «има за цѣлъ распространѣніето на общественното и сѣрѣдне изучаваніе въ Тракийѣи и прѣ-ственното и умственно чрѣзъ него азѣсѣзѣданіе и образованіе»; Епирско-то въ Епирѣ, «дѣлѣтъ сѣи вѣсѣ-салиѣи, Македонското въ Македоніѣи и др. А горѣзѣброеннѣтъ сѣрѣдства за обработѣваніе и распространѣніе на у-ченіето а най вече онѣзъ които са о-значаватъ подъ брой 7-ѣи и 5-ѣи подпо-маганіето на безприходны училища и отваряніето на новы, и отваряніето на публичнѣтъ библиотѣкѣи и учебны друж-ства показѣтъ практическѣи духъ и сѣрѣзностѣтъ на основателнѣтъ и прѣдѣдѣважѣи първѣствѣно на туй у-чебно дружество (силлогосѣтъ) надъ о-нѣзи по-кѣсно основаннѣтъ въ турско за вилѣтъѣтъ на държавѣтъ. Грѣц-кѣи филологическѣи силлогосѣтъ е ро-доначалнѣтъ и като князъ на другѣтъ учебны дружества въ турско, като упражняѣа врѣзъ тѣхъ и най вече врѣзъ училищата които отвѣра или покрови-говѣтъ членове сѣ основатели и бѣло-дѣлѣтели членове на другы. Тука е и сѣгодно и правѣдно и прилично да са похваля прѣсѣщенната свободностъ на Императорскѣи Правителство, ко-е, ако и да обѣзѣа пърѣвѣтъ учѣны мѣжѣе на голѣбѣтъ Имперіѣи, въ раз-зумностѣтъ си, никакъ не е запрѣни-ло това духовно служѣніе въ което участвуѣтъ всѣцкѣи не само еднород-ни но и Османѣи просвѣтѣны и Френ-цы и мнозина отъ другы народности учѣны мѣжѣе. Благодѣтелната цѣлъ на силлогосѣтъ са е искрено разумѣла и въ жалбѣиѣтъ на цивилизатор-скѣи му смыслъ. Освѣнъ това голѣ-мыѣи и основны пачала на днешното столѣтіе работѣтъ вече отдавна и ме-жду насъ, и властъ е паждѣхната отъ тѣхъ, защото не е работѣта вече за тѣсногѣ щѣстіе на едно племе, но за широкѣо бѣдуше на Истокъ. У-ченіето е всѣмѣрно стяжаніе, даръ Бо-жѣи за всякого человека, както е вѣз-духѣи и слѣнцето.

Грѣцкѣи филологическѣи Силло-госѣтъ въ Цариградъ има редовны чле-нове 346, почетны членове наедно съ основателнѣтъ 91, отъ които мнозина-та знамениты профессоры, послѣннѣи и минѣи отъ разнѣи държавы и дру-гы лица отъ высокы постѣове, членове допратны 92, всѣцкѣи 529, отъ които редовнѣтъ 346 вѣнасятъ годишно по-едѣи турскѣи лирѣ. Благодѣтели има троицѣи: Христанѣи ефеидѣи Зографѣи, Георгіѣи Зарѣи и М. Негропонтѣи, кои-то сѣ дали и даѣтъ съ десѣтъ хѣ-лѣды грошѣе, има и 19 членове по-дарѣтели. (Но тѣзи чѣсла сѣ отъ 12-ѣтъ дружественнѣтъ години 1872—1873 и отъ тогѣзъ 1ѣ сѣ са еще по-вѣче умножилѣ).

Спорѣдъ изложеніето на касѣриѣи силлогосѣтъ все пакъ за рѣченнѣтъ дванадесѣтъ дружественнѣтъ години дѣ-ствителната чѣстъ отъ капиталѣта му възлѣзѣла на турскы лирѣ 7,528 и 84 стотинки (чѣвече отъ 173,000 франкъ). Прѣзъ нѣѣтъ години са събра-ли 9,800 лирѣ отъ които са дали на безприходны училища 934 лирѣ, за-сѣгѣданіе на дѣнигѣи за силлогосѣтъ 2,280 лирѣ, за покупѣи на книги

Подписката на спомоществованіята стаѣа: Въ Цариградъ при Ив. Найдѣнова Рѣдактора и прѣдѣжѣла Агопѣанъ-Халѣ № 14.

Статіи и допискѣи за общѣполѣзны и на-родны работы сѣи вѣнѣтъѣтъ въ бѣлѣдарѣніе, но въ всякой сѣлѣи чѣтъи да сѣ снабдени съ погрѣбѣиѣтъ подписѣи.

За частны извѣстія са плаща по 2 гроша на рѣдѣ.

Испрашѣнѣтъ за обѣнѣрѣваніе статіи и до-пискы на задѣ са не вѣрѣщѣтъ.

153 лирѣ и 36 стотинки, за издаѣва-ніето на Периодическѣи му списаніе и другы разносѣи за печѣтаніе лирѣ 270, за покупѣи на акціи и вложѣны подъ лихѣжъ лирѣ 5,430. Но и тѣзи количества сѣи, разѣжѣва са, нарасли отъ тогѣзъ.

Нѣи ще прѣкъснемъ тѣкъ сѣ изѣвѣ-стіето което сега на послѣднѣи слѣбѣи-жѣи Грѣцкѣи вѣспѣнѣи, че единъ отъ братѣи Балѣадѣиѣи са задѣл-жѣи да даѣа годишно по 50 лирѣ на Силлогосѣтъ.

(Слѣдѣва)

Политическѣи сѣстояніе.

Може да каже нѣкой че отъ ката-строфѣтъ на 1870 нѣма вече равно-вѣсіе на силѣтъ въ Европѣи, и сѣсто-яніето на европѣискѣи работы е ста-нило дѣста неправѣлно.

Прѣди 1870 въ Европѣи са говѣре-ше повѣчѣто за всѣмѣрны изложѣніа, за откѣрѣтіа и изѣнѣвѣрѣваніа и научны дѣла на мирѣтъ, когато отъ 1870 из-нѣмѣрѣваніята и осѣвършенствѣваніята са вѣрѣтъѣтъ все около войнѣтъ.

Войната е започѣнѣла напѣстнѣи еще отъ 1860, но до 1870, тѣи са сма-траше като вторѣстепенѣи въпросъ въ Европѣи. Като искѣннѣи военнѣиѣтъ походъ въ Мексѣико, другѣтъ станѣмъ войны можѣтъ да кажемъ, имѣхъмъ за-жѣи и заѣзѣваніето на бѣлѣтъ заѣвѣи-телнѣтъ стремленіа на другы силы, или за отѣмѣнянѣето на нѣкожъ зло-чѣстѣи народностъ отъ вѣнѣтногѣи що е тежѣло на вѣрѣтъѣтъ и.

Отъ 1870 това сѣстояніе са е про-мѣнило а при това възникѣли сѣи и два голѣмы и корѣнны въпросѣи: Спа-зѣваніето на мирѣтъ и спошеніа на Граждѣнскѣи властъ съ Черковнѣиѣи; рѣшеніето на тѣзи въпросы належа, и за туй всякой политическѣи между-народѣи актъ са отѣносѣи до това рѣ-шеніе. Идеята на войнѣи днесъ стои пърѣа въ разискѣваніята на кабинѣтъѣи, на международнѣиѣи сѣюзничѣства и на публичнѣиѣи бюджѣты.

Възѣвышеніето и пѣргѣтъ на нѣи-скѣиѣи народъ чрѣзъ униженіето на френскѣиѣи, сѣкашъ че възѣбѣнови или по добръ да кажемъ осѣвършенствѣвал политикѣиѣи на цѣсаризмѣтъ, коѣто, като въсторѣжѣствуѣа чрѣзъ орѣжѣиѣа въи-шно надъ вѣществѣннѣтъ силѣи, спѣ-ши и то круто да са отѣмѣни вѣтрѣ-шно отъ всякѣи юзѣи и особенно отъ тѣкѣи юзѣи на религиѣиѣи. Тѣи поне мыслятъ нѣкои и сѣмѣтрѣтъ на отѣворѣ-лѣтъ вече прѣтивѣи католицизмѣиѣи вой-нѣи като на осѣвършенствѣваніе на си-стѣмѣиѣи на цѣсаризмѣиѣи, отъ който са и стрѣсѣкѣи, защото, казѣтъ, той нѣма за основѣи сѣвѣтъѣи и интере-сѣи на народѣиѣи, а вѣществѣнното насиліе и интересѣи на династиче-скѣиѣи доѣнове, ако не интересѣи на онѣзи народы които сѣи войскѣиѣи си сѣи дѣрѣжѣи подъ рѣжѣи свѣтъѣи.

Какъ и да е, но днешното сумѣи-телно сѣстояніе на народѣиѣи въ Е-вропѣи не е работа да траѣ за дълго. Политическѣи властвуваніе на цѣса-ризмѣиѣи стрѣсѣа и плании образовѣ-ннѣи народы, като знаѣтъ че тѣ сѣи са просѣвѣили и бѣлѣденѣи вѣлѣи-лискѣиѣи на цѣсаризмѣиѣи, отъ това тѣ жѣлаѣтъ за повѣрѣваніето на прѣвно-то политическѣи равѣнѣсіе, на прѣвно-то между силны и слабѣи междунаро-дно взаимно порѣчитѣлѣство, коѣто отѣо-сѣоляѣа всяко прѣдѣрѣіѣиѣи и всякѣи и-дѣиѣи за поглѣщѣніе; защото туй отѣ-сѣоляѣа нѣи и отѣсѣраніеѣи главнѣиѣи характеръ и осѣиѣиѣи цѣлъ на най новѣиѣи цивилизаціѣи. И освѣнъ мал-

му е свидно да си плати, кога вѣстникътъ е подъ постьтъ му, а колко повече ще по-
каже скъперничеството, като никакъ си не зема
редовно лъстовѣтъ? — Земете си думитъ на-
задъ: не е назначеніето ви да напавате, преди
да издирате правото, и да правите блото черно.
Правдиа 23 Мар. 1875. Бълг. Община.
Почитателнѣтъ Вн.
(Сѣлаувайтъ полицисаѣтъ.)
— Горнието е частна расправа и Ре-
дакціята не отговаря за него.

